Rijksoverheid

zzp

ja of nee

Voorbeelden per sector

Inhoudsopgave

Voorbeelden per sector

Zorg

Creatieve sector

pag 3

pag 4

Onderwijs

Bouw

Schilder

pag 5

pag 6

Advisering

Interim-manager

Kinderopvang

Bezorgdiensten

pag 7

pag 8

Grafisch ontwerper

Particuliere beveiliging

pag 9

Inleiding

Het is niet voor iedereen altijd duidelijk of er sprake is van loondienst of zzp. Dat kan per situatie verschillen en hangt af van hoe in de praktijk wordt gewerkt. Er zijn meerdere kenmerken die van belang zijn. Om u een idee te geven wanneer sprake is van loondienst of zzp, ziet u hieronder een aantal voorbeelden. Per sector en met een duidelijke conclusie.

Zorg

Een zorgverlener werkt voor een ziekenhuis. De zorgverlener bepaalt zelf het tarief en heeft aansprakelijkheidsverzekeringen. Het werk dat de medewerker verricht wordt bepaald door het ziekenhuis. Het gaat om zorgwerkzaamheden die veel voorkomen in ziekenhuizen. Het werk wordt ook door werknemers verricht. Het ziekenhuis heeft inspraak in de manier waarop de patiënten worden verzorgd. Ook gelden strenge algemene protocollen/instructies. Onderdeel daarvan is dat de medewerker niet zijn eigen materialen mag gebruiken. Ook zijn er aanwijzingen over hoe de medewerker zich binnen de organisatie dient te presenteren en dient te gedragen. De werkende heeft inspraak op zijn werktijden.

Op basis van de informatie:
Er is sprake is van 'werken onder gezag'. Er zijn strenge protocollen en instructies. De activiteiten zijn structurele werkzaamheden voor een ziekenhuis en worden ook door werknemers verricht. Ook zijn er regels bij de ziekenhuizen waar de werkende zich aan moet houden. Er is nauwelijks sprake van werken voor eigen rekening en risico.

zzp ja *of* nee

NEE Er is sprake van een arbeidsovereenkomst.

Creatieve sector

Een acteur komt elk jaar voor groep 8 helpen bij het begeleiden van de eindmusical. Deze acteur doet naast dit werk nog ander werk voor verschillende opdrachtgevers en heeft een eigen website. De acteur moet op afgesproken tijden in de klas zijn en er zijn richtlijnen voor de inhoud van de musical. De acteur werkt samen met de leerkracht van groep 8 aan de musical. De acteur bepaalt de inhoud van de werkzaamheden verder zelf.

Op basis van de informatie:
Er is weinig sprake van 'aansturing en gezag'. De acteur heeft veel vrijheid om zelf de inhoud van het werk te bepalen. Resultaat dat de acteur oplevert staat centraal. Het gaat niet om standaardwerkzaamheden van de school, er wordt niet zij-aan-zij met werknemers gewerkt.

zzp ja *of* nee

JA Dit werk kan gedaan worden als zzp'er.

Onderwijs

Een leerkracht Spaans laat zich inhuren bij een school waar de leerkracht zes uur per week werkt. De leerkracht maakt gebruik van de lesmethoden en materialen van de school die zijn voorgeschreven, houdt zich aan de interne regels en is aanwezig op de afgesproken tijden van de school. Het functioneren wordt jaarlijks besproken. De leerkracht geeft ook examentrainingen vanuit een bij de KVK ingeschreven onderneming en doet regelmatig vertaalklussen.

Op basis van de informatie:
Er is in grote mate van sprake van 'aansturing en gezag'. De leraar dient zich aan de lesmethoden te houden die zijn voorgeschreven, krijgt een functioneringsgesprek, het lesgeven betreft basiswerk voor de school, het werk wordt ook door werknemers gedaan en hij moet zich aan interne regels en afgesproken werktijden houden.

Er is geen sprake van werken voor eigen rekening en risico. Het risico van het resultaat van het werk dat de les niet wordt gegeven of niet goed wordt gegeven ligt bij de school en de leraar loopt niet zelf of zeer beperkt het risico voor zijn werk.

zzp ja *of* nee

NEE Er is sprake van een arbeidsovereenkomst met de school als het gaat om de werkzaamheden als leraar Spaans. Dat zegt verder niks over de examentrainingen en vertaalklussen die de leraar mogelijk als zelfstandige buiten een arbeidsovereenkomst kan verrichten.

Bouw

Een bouwbedrijf heeft een zzp'er benaderd om 2 dagen in de week mee te draaien op lopende bouwprojecten. De zzp'er krijgt de opdracht keukens te installeren in een nieuw huizenproject. Dit duurt ongeveer 2 maanden. De zzp'er doet dit alleen en is zelf verantwoordelijk dat het op tijd af is. Hij werkt met zijn eigen bus en eigen gereedschap. Het bouwbedrijf koopt de bouwmaterialen in. De zzp'er bepaalt zelf zijn eigen werktijden. Hij laat het bouwbedrijf wel weten wanneer hij aanwezig is. De zzp'er stuurt maandelijks facturen met alleen zijn daadwerkelijk gewerkte uren. Als de keukens niet goed worden geïnstalleerd, moet de zzp'er dit op eigen kosten herstellen. Ook als de zzp'er tijdens het werk schade veroorzaakt, moet de zzp'er de kosten van de schade vergoeden. De zzp'er heeft een aansprakelijkheidsverzekering. De zzp'er staat bij de Belastingdienst al enkele jaren bekend als ondernemer voor de omzetbelasting en inkomstenbelasting.

Op basis van de informatie:
Is er beperkt sprake van aansturing door het bouwbedrijf. Het betreft structureel werk, er zijn werknemers die hetzelfde werk doen.

Er is ook duidelijk sprake van werken voor eigen rekening en risico. De zzp'er is zelf verantwoordelijk voor de opdracht, de zzp'er loopt risico als hij niet werkt of het afgesproken resultaat niet haalt, hij moet op eigen kosten werk herstellen en indien van toepassing schade vergoeden. Hij werkt met eigen gereedschap. De zzp'er werkt onder eigen naam en het betreft een opdracht van korte duur.

zzp ja *of* nee

JA Er is meer sprake van werken voor eigen rekening en risico dan aansturing en gezag. Er is **geen** sprake van een arbeidsovereenkomst.

Schilder

Een schilder wordt gevraagd om een schilders-bedrijf te helpen. De schilder wordt toegevoegd aan een team van schilders in loondienst dat met een grote schilderopdracht bezig is. De schilder is gevraagd voor het team vanwege specifieke kennis en vaardigheden met betrekking tot het schilderen en restaureren van oudere gebouwen en in het bijzonder de restauratie van de plafondornamenten. Als het de schilder niet lukt de plafondornamenten in goede staat op te leveren, krijgt de schilder niet betaald. Om betaald te krijgen, moet de schilder in dat geval op eigen kosten het werk opnieuw doen.

Alle schilders werken samen in een team, maar deze schilder is vanwege zijn specifieke expertise verantwoordelijk voor een specifiek onderdeel (de ornamenten). De schilder krijgt voor een gedeelte van de werkzaamheden dezelfde instructies als het team waar de schilder zich in bevindt, maar voor de ornamenten veel vrijheid. De schilder heeft geen functioneringsgesprekken en neemt eigen gereedschappen en materialen mee (specifiek geschikt voor ornamenten). Verder heeft de schilder een groot aantal opdrachtgevers en een eigen website. Ook gebruikt hij een eigen busje waar zijn naam en het logo van zijn bedrijf op staat. De schilder staat ingeschreven bij de KVK, is btw-ondernemer en heeft al jaren recht op de zelfstandigenaftrek.

Op basis van de informatie:
Er is wel sprake van aansturing door het schildersbedrijf, en het schilderwerk hoort tot het basiswerk van het schildersbedrijf. Er kunnen instructies worden gegeven over de manier waarop het werk gedaan moet worden, maar voor de werkzaamheden aan de ornamenten geniet de schilder veel autonomie. Er is geen sprake van toezicht zoals functioneringsgesprekken.

Er is ook nadrukkelijk sprake van werken voor eigen rekening en risico (de schilder is verantwoordelijk voor het op te leveren resultaat en loopt financiële risico's, beschikt over specifieke vaardigheden, gebruikt eigen gereedschap en materialen en de opdracht is van korte duur). Ook heeft de schilder een eigen website en presenteert hij zich als ondernemer.

zzp ja *of* nee

JA Er is meer sprake van werken voor eigen rekening en risico dan aansturing en gezag. Er is **geen** sprake van een arbeidsovereenkomst.

Advisering

Een organisatieadviseur laat zich regelmatig inhuren om reorganisaties in kaart te brengen. Hij maakt een plan van aanpak en als het nodig is helpt hij met de reorganisatie zelf. Hij zoekt zelf actief klanten en opdrachtgevers. Bij grotere bedrijven duren de opdrachten wat langer, voor kleinere bedrijven geldt dat het in kortere termijn kan. Voor het plan van aanpak geldt een resultaatsverplichting. Dat betekent dat hij erop wordt aangesproken als er geen resultaat bereikt wordt. De organisatieadviseur is vrij in hoe hij dit plan van aanpak realiseert en de inhoud ervan. Er is geen inhoudelijke aansturing vanuit de bedrijven. De adviseur heeft een e-mailadres van de onderneming waar de reorganisatie wordt verricht en heeft zich te houden aan de werktijden in de onderneming. De betaling hangt af van het succes van de reorganisaties.

Op basis van de informatie:
Er is niet of nauwelijks sprake van 'aansturing en gezag'. Er worden geen instructies gegeven, de werkzaamheden zijn niet structureel, en worden niet ook verricht door werknemers. Het resultaat staat voorop. Wel zijn er bepaalde werktijden en wordt een e-mailadres van de organisatie gebruikt.

De omstandigheden die wijzen op 'aansturing en gezag' zijn dusdanig beperkt aanwezig dat geen sprake is van werken in loondienst.

zzp ja *of* nee

JA Er is meer sprake van werken voor eigen rekening en risico dan aansturing en gezag. Er is **geen** sprake van een arbeidsovereenkomst.

Interim-manager

Een interim-manager laat zich inhuren ter vervanging van de zieke manager in loondienst bij de werkgever. De interim-manager is ervaren en kan daardoor snel inspringen. De interim-manager is personeelsverantwoordelijk voor ca. 25 FTE. De cultuur van het bedrijf is om managers relatief vrij te laten en autonoom te laten werken zolang productie op peil blijft, maar het bedrijf kan wel instructies geven. De interim-manager houdt zich aan de kaders van de organisatie en opereert daarbinnen. De interim-manager heeft hiermee doorgaans 2 of 3 fulltime klussen per jaar voor enkele maanden per opdracht.

Op basis van de informatie:
Er is sprake van aansturing. Anderen zijn namelijk wel bevoegd om aanwijzingen en instructies te geven waar de manager zich aan moet houden. Daarbij is er sprake van structureel werk, en het werk wordt ook door managers in loondienst gedaan. Ook is er sprake van een organisatorisch kader waar de manager zich aan moet houden.

Er is niet of nauwelijks sprake van werken voor eigen rekening en risico. De risico's liggen bij de opdrachtgever. Wel gaat het om een opdracht van relatief kortere duur.

zzp ja *of* nee

NEE Er is sprake van een arbeidsovereenkomst met het bedrijf voor de duur van de opdracht. Er is meer sprake van aansturing en gezag dan het werken voor eigen rekening en risico.

Kinderopvang

Een pedagogisch professional laat zich inhuren door een kinderopvangorganisatie. Deze professional bepaalt zelf het tarief. Het werk van de pedagogisch professional bestaat uit het verzorgen, opvoeden en/of bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. De pedagogisch professional moet zich aan het pedagogisch beleidsplan van de kinderopvangorganisatie houden, bijvoorbeeld door het dagritme te volgen dat in het pedagogisch beleidsplan vermeld staat. Een leidinggevende houdt toezicht op de wijze waarop de professional de taken uitvoert en kan hierbij instructies geven. De pedagogisch professional ontvangt dezelfde instructies als werknemers van de kinderopvangorganisatie. Er geldt een 'inspanningsverplichting' voor de werkzaamheden, geen resultaatsverplichting. Dat betekent dat de professional er niet op wordt aangesproken als een bepaald resultaat niet bereikt wordt. Er is geen sprake van specifieke kennis of ervaring die niet structureel in de organisatie aanwezig is.

Op basis van de informatie:
Er is nadrukkelijk sprake van aansturing en gezag: Er worden instructies gegeven en er vindt toezicht plaats door een leidinggevende. De professional moet zich ook houden aan de werktijden en aan het beleidsplan van de kinderopvangorganisatie. Ook is het structureel werk dat ook door werknemers wordt uitgevoerd.

Er is maar heel beperkt sprake van werken voor eigen rekening en risico. Het enige dat hier op wijst is dat de medewerker zelf het tarief bepaalt.

zzp ja *of* nee

NEE Er is meer sprake van aansturing en gezag dan van werken voor eigen rekening en risico. Er is sprake van een arbeidsovereenkomst.

Bezorgdiensten

Een maaltijdbezorger werkt op regelmatige basis een wisselend aantal uren per week voor een platformbedrijf. Wanneer hij wil werken meldt hij zich aan in de app en krijgt dan van een algoritme instructies over waar en wanneer er bezorgd moet worden. Daarbij geldt dat hij meer aanbod krijgt naarmate hij meer/sneller werkt. Hij mag zelf kiezen wanneer hij wil werken en of hij zich eventueel laat vervangen. Hij gebruikt hiervoor zijn eigen fiets en mag zelf zijn kleding kiezen. De maaltijdbezorger werkt alleen voor dit platform en hoewel het mag, laat hij zich niet vervangen. De bezorger krijgt betaald per afgeleverde maaltijd.

Op basis van de informatie:
Er is sprake van aansturing en gezag. Er worden aanwijzingen en instructies gegeven, de werkzaamheden worden gecontroleerd, het bezorgen is structureel werk van de organisatie en wordt ook door werknemers gedaan.

Er is weinig sprake van werken 'voor eigen rekening en risico'. De werkende is wel zelf verantwoordelijk voor eigen materialen (de fiets).

zzp ja *of* nee

NEE Er is meer sprake van aansturing en gezag dan van werken voor eigen rekening en risico. Er is sprake van een arbeidsovereenkomst.

Grafisch ontwerper

Twee zelfstandig ontwerpers werken allebei in een creatieve hub. Hun werkplaats grenst aan elkaar. Ze hebben beide een zelfstandige praktijk. Ze hebben een eigen website, eigen reclame-uitingen, huren zelfstandig hun hub-werkplaats, verwerven zelfstandig hun eigen opdrachten en doen investeringen in materialen, hulpmiddelen enz. In de hub geldt een informele afspraak dat ontwerpers een beroep kunnen doen op een andere ontwerper uit de hub om in voorkomende gevallen te helpen bij een opdracht.

Ontwerper één heeft een opdracht aangenomen om voor een klein mkb-bedrijf een huisstijl te ontwikkelen. Deze opdracht blijkt in de praktijk voor hemzelf te groot om tijdig en volgens gemaakte afspraken met het mkb-bedrijf af te doen. Daarom huurt hij ontwerper twee in om hem te helpen bij de aangenomen opdracht.

Ontwerper één blijft eindverantwoordelijk voor het op te leveren eindresultaat van de totale opdracht. Hij geeft daarom aanwijzingen over het uiteindelijke resultaat dat door ontwerper twee opgeleverd moet worden, en ook over welke stijl daarbij gebruikt moet worden. Maar hij laat ontwerper twee verder vrij in hoe hij de opdracht verder uitvoert. Hiervoor is na onderhandeling tussen beide ontwerpers een vast totaal bedrag afgesproken. Ontwerper twee gebruikt eigen materialen en hulpmiddelen om zijn deel van de opdracht te vervullen. Indien het door ontwerper twee opgeleverde eindresultaat niet voldoet aan de gemaakte afspraken, dan dient hij dit voor eigen rekening te herstellen.

Op basis van de informatie:
Er is weinig sprake van aansturing en gezag. Er worden wel instructies gegeven, maar deze beperken zich tot het resultaat dat moet worden opgeleverd. Het gaat wel om structurele activiteiten. Maar de werkzaamheden worden niet samen uitgevoerd met mensen in loondienst.

Er is sprake van werken voor eigen rekening en risico. Er is onderhandeld over het tarief, opdrachtnemer twee draagt de financiële risico's of resultaten van deze opdracht, en er worden eigen materialen door ontwerper twee gebruikt.

zzp ja *of* nee

JA Er zijn weliswaar kenmerken die wijzen op aansturing en gezag, maar er is meer sprake van werken voor eigen rekening en risico. Er is geen sprake van een arbeidsovereenkomst.

Particuliere beveiliging

Een beveiliger laat zich regelmatig als zzp'er inhuren door een beveiligingsbedrijf. Zij helpt bij de beveiliging van verschillende gebouwen.
De zzp'er werkt met name tijdens piekdrukte of als er ziekte is bij het beveiligingsbedrijf. Zij vraagt ongeveer €10,- per uur meer dan beveiligers met vergelijkbare taken in loondienst. Ook heeft ze een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. De beveiliger heeft de vrijheid om te bepalen hoe ze het beveiligingswerk het beste kan uitvoeren, maar ze moet zich aan de regels en protocollen van het beveiligingsbedrijf houden. Zij draait mee met een team dat ongeveer dezelfde werkzaamheden doet, maar ze heeft meer ervaring dan de andere beveiligers. Ze verkrijgt via het beveiligingsbedrijf een uniform en moet verplicht een beveiligingspas bij zich dragen. De beveiliger heeft een KVK- en btw-nummer, maar biedt zich tijdens de opdracht niet actief aan voor andere opdrachtgevers.

Op basis van de informatie:
Er is sprake is van aansturing en gezag.
De werkzaamheden en tijden worden door het beveiligingsbedrijf bepaald, de zzp'er volgt hierbij instructies op en er zijn strenge protocollen.
Er geldt een 'inspanningsverplichting' voor de werkzaamheden, geen resultaatsverplichting.
Dat betekent dat de beveiliger er niet op wordt aangesproken als een bepaald resultaat niet bereikt wordt. Het gaat bovendien om structurele werkzaamheden voor een beveiligingsbedrijf, die ook door werknemers worden verricht.

Er is heel beperkt sprake van werken voor eigen rekening en risico. Het enige dat hier op wijst is dat de beveiliger zelf het uurtarief bepaalt en een aansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten. De beveiliger heeft een KVK- en btw-nummer, maar er is verder weinig sprake van ondernemerschap. De reden van de inhuur (tijdelijk extra personeel nodig) speelt geen rol in de beoordeling.

zzp ja *of* nee

NEE Er is sprake van aansturing en gezag en nauwelijks van werken voor eigen rekening en risico en ondernemerschap. Er is sprake van een arbeidsovereenkomst.